

ИЗВЈЕШТАЈ
КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Конкурс објављен: 24. 3. 2010. године у дневним новинама Глас Српске
Ужа научна област: Естетика
Назив факултета: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву
Број кандидата који се бирају: један
Број пријављених кандидата: један

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први кандидат

1. Основни биографски подаци

Име, средње име и презиме: Желимир (Драго) Вукашиновић
Датум и мјесто рођења: 4. 5. 1970. године, Сарајево
Установе у којима је био запослен: *La Trobe University*, Мелбурн; Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву.
Звања/радна мјеста: Желимир Вукашиновић је 1998. године добио стипендију *La Trobe University* из Мелбурна, гдје је у току докторских студија асистирао на предметима *Philosophy of Human Psychology, Psychoanalysis, Self and World, Theories of a Good Life*. 2005. године је изабран у звање доцента на Одјеку за филозофију Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву.
Научна/умјетничка област: Естетика
Чланство у научним и стручним организацијама и удружењима: Желимир Вукашиновић је члан Матице Српске и Естетичког друштва Србије.

2. Биографија, дипломе и звања

Дипломе:

1. Bachelor of Arts

Назив институције: Swinburne University
Мјесто и година завршетка: Мелбурн, 1996.

2. B. A. – Honours (Honours I class)

Назив институције: Swinburne University
Мјесто и година завршетка: Мелбурн, 1998.
Теза: *Heidegger and the process of philosophising*.

Ужа научна/умјетничка област: Онтологија (Савремена филозофија)

3. PhD – Doctor of Philosophy

Назив институције: La Trobe University
Мјесто и година одбране: Мелбурн, 2003.
Дисертација: *Being and Philosophising or Heidegger's Hermeneutics of Being*.
Ужа научна, односно умјетничка област: Онтологија (Савремена филозофија)
Нострификација: Филозофски факултет, Универзитет у Београду, 2004. год.

Досадашњи избори у наставна и научна звања (период, звање, институција):

2000-2002. асистирао на предметима *Philosophy of Human Psychology, Psychoanalysis, Self and World, Theories of a Good Life*. School of Philosophy, La Trobe University, Мелбурн. 2005-2010. Доцент. Естетика. Увод у филозофију. Филозофски факултет, Универзитет у Источном Сарајеву.

3. Научна/умјетничка дјелатност кандидата 2005-2010. године

3.1. Рад у зборнику са научног скупа	6
<p>1. <i>Филозофија као ест/етика</i>. Зборник радова, Естетичко друштво Србије, 2006., стр. 309-320. Тип скупа: национални. Носилац скупа: Естетичко друштво Србије. Београд, 2005. године.</p> <p>У овом се раду преиспитује статус естетике као филозофске дисциплине. Аутор излаже тезу да је проблем заснивања, преокупираност утемељењем, стање које историјски прожима и омогућава естетику на начин њене метафизичке условљености и поријекла. Преокупираност заснивањем естетику чини подручјем у коме се губи естетско искуство. Зато се акцентира питање естетског искуства у филозофији - гдје се увођење естетике у питање јавља као битно питање саме филозофије. Распон овог питања Вукашиновић не своди на најопштије одређење естетике: од метафизике лијепог, преко филозофије умјетности до теорије чулног опажања. Покренутим питањем, наиме, аутор истражује саму (не)могућност заснивања естетике у којој се она деконструише у својеврсну ест/етичку композицију филозофије. Овом интерпретацијом Вукашиновић утемељује своје даље истраживање у коме настоји створити услове за само-откривање филозофије у умјетности, а полази, дакле, од де(кон)струкције естетике као филозофске дисциплине која узима умјетност и њено дјело као свој предмет. Умјетност се, у томе је исходиште овога процеса, може онда јавити у облику умјетничког - као умјетност филозофирања. Естетика и етика су онтолошки неподвојиве, а онтологија јесте основ кретања егзистенције ка суштини умјетности.</p> <p>2. <i>Херменеутика Бивствовања, воља и стварање – прилог физиологији уметности</i>. Зборник радова, Естетичко друштво Србије, 2007., стр. 123-132. Тип скупа: национални. Носилац скупа: Естетичко друштво Србије. Београд, 2006. године.</p> <p>У раду се показује да се могућност разумијевања смисла Бивствовања налази у умјетности и да се питање стваралаштва тиче, никако само теорије стварања, него обнављања воље за опстајањем. У том је смислу овај рад једна херменеутика Бивствовања која, из граница метафизике, афирмише однос између умјетности, филозофирања, стварања, смисла и Бивствовања. Намјера је, при томе, превазићи пројектовање филозофије у теорију која би се, кроз опредмећење дјела умјетности, преиначила у експлоатацију стварања. Битна је и намјера да се афирмише тјелесност као значајан аспект на путу од метафизике ка херменеутици Бивствовања. Рад је, интерпретирајући превасходно Хајдегерово тумачење Ничеове воље за моћ као умјетности, прилог физиологији умјетности. Тиме се, а то је закључак овога рада, уједињују воља и стваралаштво као модуси сталног превредновања вриједности, а радост и игра се, у јединственом искуству, јављају као најинтензивније манифестације смисла Бивствовања.</p> <p>3. <i>Умјетност филозофирања, литераризација књижевности и насиље текста</i>. Зборник радова са научног скупа, Филолошко-умјетнички факултет, Крагујевац, 2008., стр. 371-377. Тип скупа: међународни. Носилац скупа: Филолошко-умјетнички факултет. Крагујевац, 2007. године.</p> <p>Аутор отвара питање теоретског опредмећења књижевности којим би се књижевно дјело поставило као литераризована, антикварска или, пак, ексклузивно књижевно-теоријска вриједност. Стварност књижевног дјела се, из ове перспективе, треба открити кроз однос између живота, доживљаја свијета и егзистенције. Депоетизација прозе, вербализација поезије и литераризација су, колико заклањају поменути однос, последице концептуалног насиља и насиља текста којим се запада у језички заборав смисла јединства фикције, стваралачког чина и судбине човјечанства. Насиље теорије, како је овдје изложено, колабира распрскавањем текста у контекстуалност, недовршеност и отвореност, те се и дјело књижевности у херменеутичком каледоскопу јавља у увијек другом значењу и изновном отпочињању. Књижевност, се, како то овај рад показује превазилазећи сартријанско одређење, не успоставља као органон филозофије, него као сами ток филозофирања или, у складу са тезом из претходно наведеног рада, као облик умјетности филозофирања. Ту се, по Вукашиновићу, успоставља битно јединство књижевности, језика и људског начина бивствовања.</p>	

4. *Филозофирање и приповједачка структура субјекта*. Зборник радова са научног скупа, Филозофски факултет, Источно Сарајево, 2009., стр. 185-191. Тип скупа: међународни. Носилац скупа: Филозофски факултет, Источно Сарајево. Пале, 2008. године.

Основна теза овога рада јесте да је постмодернистичко демолирање класичне наративне структуре и превазилажење епохалног мишљења реверзибилно ескалирало у покушају анулирања *драме нестајања субјекта* успостављене у онто-тео-лошкој конституцији линеарног односа између почетка и краја. Позиција традиционалне метафизике, како то аутор овдје јасно показује, картезијански омогућава услове за постављање субјекта у свијету, а тиме и, по западну цивилизацију увијек епохалног догађања и непрестано изновног конституисања њеног *мјеста драме*. Наука, технологија, умјетност,... су домен присуства субјекта управо на начин *драматизације сопственог нестајања*. Субјект се, тако, упркос различитим облицима метафизичке или, пак онтолошке, само-неутрализације, непрестано и недовршено, дискурзивно, конституише, а то у овом случају значи: приповједачки и приповиједањем. Наиме, Вукашиновић управо то посебно истиче, субјект се на овај начин признаје и истином бивствовања, те опстаје и у објективизованој стварности, а филозофирање се проналази на путу читавања и читања приповједачке структуре субјекта. Филозофирање је, пратећи централне поставке ове интерпретације, поетичка феноменологија *Dasein-a* којом се субјект признаје у истини бивствовања про-изводећи могућност својега недовршеног приповиједачког реконституисања. Тек тада, тек ту и тиме, проговоривши о смислу, по Вукашиновићу, говоримо и о значењу. Филозофирање зато бива *припремање*: пут којим се, кроз мисао о смислу, припрема *долазак Бивствовања* и афирмише воља за животом. Ова припрема је и неминовно, и увијек изновно, довршење науке у *херменеутици Бивствовања*. Зато је, како је у овоме раду показано, историја филозофије и једна (и)сторија (не)разумијевања у свом сталном приповиједању гдје се питање новог почетка намеће као хоризонт обнављајућег повратка свијету живота.

5. *Истина, субјект и поетичко избављење бића*. Зборник радова, Естетичко друштво Србије, 2009., стр. 251-260. Тип скупа: национални. Носилац скупа: Естетичко друштво Србије. Београд, 2008. године.

Преиспитивање граница онтолошке неутрализације субјекта и научне објективизације свијета јесте овим радом покренуто као питање о статусу истине, а, полазећи од контрастивног излагања Платонове, Декартове, Хајдегерове и Деридине перспективе, исто се ситуира унутар односа између метафизике и умјетности. У раду се показује да је суштина умјетности - поетичко избављење бића. Избављење бића је онда нужно смјештено у дескриптивном и метафоричком потенцијалу језика, а не у научно-техничком овладавању бићем. Однос бића и Ништа, умјетност и сусрет са истином бића, смисао и нестајање субјекта, самообнављање Бивствовања и јављање Другог, су интерпретирани као подручја искушавања стварности која - проблематизујући искуство краја историје, краја идеје о слободи и краја човјека, те прозирности умјетности - евидентирају немогућност новог почетка без препознавајућег признавања субјекта. Умјетност се, у исходишту, тумачи као стални покушај рестаурирања човјековог историчног *Dasein-a* унутар Бивствовања које бива аутентично откривено. Вукашиновић, у овом раду, закључује да је битни је квалитет умјетности, а у сусрету бића са истином и моралом, управо њена добра воља за привид.

6. *Филозофија као весела наука - о поетичкој природи филозофског истраживања*. Зборник радова са научног скупа, Филозофски факултет, Источно Сарајево, 2010., стр. 85-92. Тип скупа: међународни. Носилац скупа: Филозофски факултет, Источно Сарајево. Пале, 2009. године.

Интерпретативно се ослањајући на позиције Хајдегера, Ничеа, Фукоа и Дериде, аутор у овоме раду приступа проблему довршења традиционалне метафизике у смислу њена избављења кроз умјетност или кроз поезију као суштину свих умјетности. Метафизика се, како Вукашиновић излаже, изнова проналази у поетичком начину мишљења, а питање о природи филозофског истраживања је постављено као питање о могућности заснивања сваке науке и њена неопходног (само)разумијевања. У томе се контексту овим радом, не само уважавањем аутентичног карактера

poiesis-a, приступа историјском исходишту метафизике који, пратећи Вукашиновићеву интерпретацију, јесте поезија као суштина свих умјетности. Како је у овоме раду показано, филозофија од Ничеа наовамо (чак и преко ригорозности Хусерлове феноменологије), а освједочујући се у немогућност да поднесе претенциозност, хоће бити весела наука и у томе хтијењу преиспитује задаћу мишљења - гдје се као најделикатнија јављају питања о истини и моралу. Из овога запажања, а у контексту Хајдегерове интерпретације, аутор излаже тезу да се суштина поезије успоставља из нераскидиве спреге љубави, бола и смрти - од које се техницизмом отклања савремена наука, а управо је то подручје оно из којег се метафизика јавља као воља за животом. Питање о побудама филозофског истраживања се, и по савремену науку и по технику, показује онда као питање о томе шта јесте суштина поезије, а резултате тог истраживања, без претенциозности ка објективизму, превасходно потврђени живот чини убједљивим.

3.2. Рад у часопису	9
<p>1. <i>Онтолошко-естетичка увертира у историју будућности</i>. Зборник радова Филозофског факултета, Источно Сарајево, 2005., стр. 167-184. Број свеске: 6-7.</p>	
<p>У овоме раду аутор излаже своје разумијевање филозофије као композиције онтологије и естетике са намјером да покаже да се филозофија, као историја Бивствовања, не може свести на једну форму изражавања нити на историју мишљења. У том се контексту обједињују довршење дјела филозофије и недовршено дјеловање филозофирања. Ослањајући се на Ничеово, Хајдегерово, Кампијево и Миљковићево разумијевање егзистенције, централна је намјера аутора да отклони спор између филозофије и поезије и да покаже да се људско бивствовање не може извести само из мишљења. Наиме, мишљењем се историјска егзистенција само приводи језику. Поетски смисао говора је - у преиспитивању статуса слободе, знања, љубави, истине, добра и историје - овим радом успостављен као битно подручје стварности у коме језик престаје бити средство мишљења и постаје хоризонт појављивања истине бића.</p>	
<p>2. <i>Гдје је глобална култура?</i> Наслеђе, Филолошко-умјетнички факултет, Крагујевац, 2006., стр. 177-181. Број свеске: 4.</p>	
<p>У овоме се раду третира проблем разумијевања статуса глобалне културе који је конституисан унутар параметара пост-индустријског и либерал-капиталистичког друштва. Концепт постисторијске културе је анализиран као модел који је пројектован на популистичкој основи кроз мреже софистицираних телекомуникација и компјутеризованих информационих система. Да ли је виртуелни простор онда, централно је питање овога рада, про-извођач или медијум глобалне културе? Шта је и гдје је њена стварност? У оскудици реалитета, аутор излаже у овоме есеју, медији ипак могу бити оперативни само унутар историјски одређеног контекста. Њихов је продукт, међутим, конфузија илузионих ефеката који трошећи своју стварност губе супстанцијално искуство егзистенције. У том смислу је, по Вукашиновићу, теза да глобална култура може бити конструисана, а потом и деконструисана, неодржива.</p>	
<p>3. <i>Удес метафизике у херменеутику Бивствовања</i>. Наслеђе, Филолошко-умјетнички факултет, Крагујевац, 2007., стр. 89-97. Број свеске: 6.</p>	
<p>Метафизика је, како то Вукашиновић тумачи у овоме раду, човјеков начин бивствовања који себе постварује као карактер епохе. Епохална мисао је, што је њено битно својство, преокупирана великим пројектом, великом идејом... - па је један од њених продуката интелектуални елитизам. Свијет, то се овдје евидентира, бива пројектован кроз топосе центризама, дуализама, априоризама, апсолутивизама, идеализама... Ова се оријентација успоставља као ситуација мишљења која има како своју етичку тако и своју естетичку консеквенцу. Аутор, у овоме раду, експлицира да метафизички пуританизам, зачет Платоновом афирмацијом натчулног свијета али и довршен Ничеовим ниҳилизмом, прожима историју филозофије на начин прочишћавајућег свијетљења бића, заборава Бивствовања и стерилизације филозофије до њеног научног дисциплиновања и повлачења из свијета. Ничеов обрат платонизма је евиденција анти-климакса историје који ће учењем о вјечном</p>	

враћању омогућити де(кон)структивно (по)кретање Хајдегерове фундаменталне онтологије. У овоме обрату, Вукашиновић резимира, се догађа удес метафизике у херменеутику Бивствовања што кореспондира његовој интерпретацији по-етике пада као историје будућности.

4. *Доба медијализације свијета: Прозирност умјетности, радикална инвентивност и тероризам.* Наслеђе, тематски број: Уметност и медији. Филолошко-умјетнички факултет, Крагујевац, 2008., стр. 9-15. Број свеске: 8.

Рад покреће питање прозирности умјетности или недејствености умјетничког дјела у добу медијализације свијета. Аутор композиционо реинтерпретира Хајдегерову тезу о добу слике свијета, Бодријарово разумијевање трансестетског и трансполитичког, и Ничеово довршење традиционалне метафизике, а да би показао да је основна карактеристика наше епохе чежња за стваралачким чином превредновања која имплодира у немогућност новог почетка. Постметафизичко доба је, у овој интерпретацији, третирано као доба метафизичке носталгије за умјетношћу, али и доба њене недејствености и прозирности, и, као такво, медијум тероризма као феномена радикалне инвентивности.

5. *Умјетност филозофирања, метафизика и Живот.* Зборник радова Филозофског факултета, Источно Сарајево, 2008., стр. 19-29. Број свеске: 9., вол. 2.

Полазећи од Ничеовог разумијевања умјетности као пута самосуочавања метафизике са својом суштином, овај се рад, интерпретативно приближавајући и удаљавајући од Хајдегерове *фундаменталне онтологије*, проналази у покренутости питања *о користи и штети метафизике по живот*. Увијек неидиферентно саопштавање бића се читава у контексту метафизике (посебице платонизма), њене суштине као воље за животом, али се разумијева тек унутар искуства херменеутичког јединства филозофије и умјетности које измиче сваком облику технологије мишљења и категоричности. Организовани, синхрони, у-себи-довршени свијет великих система духа, потом и технолошке рационалности, чини се да, како аутор истиче, ипак (исувише) људски, попушта у поетичкој форми сраза језика и бића, који се, из своје некомплетности, изнова про-налази у живој полифонији значења, наводно већ превазиђене и патетичне игре између смисла и бесмисла. У том се распону *умјетност филозофирања* (по)казује и као херменеутичко свједочење искуства погрешности мишљења које се, афирмишући континуитет, ипак затиче...- увијек на почетку.

6. *Посљедња драма метафизике: Ниче.* Наслеђе, тематски број: Ниче, Крагујевац, 2008., стр. 97-113. Број свеске: 10.

Три собом условљена питања, овим радом артикулисана из равни Хајдегерове и Јунгове интерпретације Ничеа, разабиру поријекло разумијевања искуства Ничеова филозофирања: Ко је Ничеов Заратустра? Какав је статус метафизике, умјетности и воље за моћ у односу на живот? Шта значе Ничеове ријечи „Бог је мртав“? Акцентира се значај личног у филозофирању, појаве првог лица, а онда и стила, као битних аспеката интуитивног метода филозофирања. Пад субјекта, рад управо то показује, његово признавање у вољи за моћ као принципу превредновања доминантних вриједности, физиологија умјетности у никад идиферентној перспективи проживљаваног искуства користи и штете метафизике по живот, интензивирају судбину западне метафизике у њеној посљедњој драми: Ниче.

7. *Перспектива Ниче: Нихилизам и воља за моћ као умјетност.* Зборник радова Филозофског факултета, Источно Сарајево, 2008., стр. 167-184. Број свеске: 10., вол. 2.

Однос нихилизма и умјетности чини окосницу овога рада који покреће два своја централна питања: Шта је нихилизам? И, каква се могућност по метафизику, по умјетност, по западну цивилизацију, по живот, у већ актуализованом набоју нихилизма да препознати? Контраст постмодерна/модерна спектром перспективистичког набоја Ничеова филозофирања отвара се у покренутој упитности - преко генеалогije морала, а исходи, превазилажењем песимизма, управо у умјетности као начину живота који се нужно увијек изнова ревитализује у стваралачком изразу воље

за моћ. Из посљедица ниҳилизма, али и из саме његове суштине, онда, по аутору, бива неопходно преиспитати и статус естетике у распону односа умјетности и филозофирања које тражи, и својим субјективним побудама, изновно искуство вриједности (и) свијета живота.

8. *Ниҳилистичко искуство идеје у реализму Радоја Домановића – читање приповједачке структуре субјекта*. Зборник радова, Кораци, Крагујевац, 2008., стр. 189-198. Број свеске: 1.

У овоме раду аутор демонстрира своје разумијевање филозофије књижевности кроз један начин читања приповједачке структуре субјекта. Тема је: поријекло и карактер реализма изражен преко дјела Радоја Домановића. Рад је структуриран кроз своја четири дијела: 1. Довршење романтизма у реализму. 2. Реализам, субјект и биће: од сатире до гротескног футуризма. 3. Реализам, физиологија приповиједања и натурализам. Губљење стајалишне тачке као удес хомоцентричне позиције свијета. 4. Приповједачко отварање субјекта и Други. У дјелу Радоја Домановића, по Вукашиновићу, субјект се у бићу конституише кроз три фазе: прва, хумористичко-сатирична; друга, алегоријско-сатирична; трећа, гротескна. Аутор у овоме раду показује да се поријекло сатиричног реализма налази у отклону субјекта од Идеје која губи своју дејственост показујући се као штетна по живот. У том се отклону исти, нужно изолован субјект, сусреће са собом да би, већ онемоћен Идејом, одустао од успостављања хомологије у свијету. Реализам зато исходи у гротескном футуризму, а егзистенцијална реалност се успоставља у отвореном распону драме нестајања субјекта, његова сталног приповиједачког реконституисања и поетичког избављења бића. Домановићев гротескни футуризам јесте, како се овдје истиче, реализам у свом унутрашњем кретању. Сатира - од оне која остаје у свијету као стварном на начин да не напушта његово збивање, у том збивању га препознаје и саопштава, до алегоријске приче која то збивање преноси ван његове стварности, а да управо о њој говори, па до гротескне фантастике - исписује пут реализма који се преко губљења стајалишне тачке препознаје и у натурализму. Реализам зато, пратећи читање приповједачке структуре субјекта, улази у књижевност преко дејства нереалистичких литерарних средстава: хипербола, алегорија, иронија, фантастика, гротеска, пародија, карикатура... Преко литерарних средстава *преношења* у дјело се, тако закључује Вукашиновић овај рад, уноси истина бића и омогућава избављење субјекта.

9. *Завичајност и егзистенција*. Градина, Ниш, 2006., стр. 287-290. Број свеске: 16.

Овај је рад писан поводом објављивања књиге проф. др Луке Прошића *Ромски есеји*, а тематизује питање о смислу егзистенције. Ово се питање поставља у намјери да се разумијева однос између бивствовања и времена, те свијета и историје. Рад је како приказ књиге проф. Прошића тако и оглед о онтолошком статусу егзистенције и бивствовању-при-смрти као егзистенцијалној основи историје. Рад показује да се мишљењем, у историји која није прогресивно схваћена, одвија повратак онтолошкој завичајности егзистенције преко искуства пропадања конструктивистичког очувавања субјекта и метафизичке узвишености у свијет и смртоносност живљења. У овом се пропадању филозофирање враћа човјеку и стилу као ономе што је људско у дјелу, а људско у дјелу, што аутор закључно истиче, потврђује естетско искуство филозофирања.

3.3. Књиге	2
1. Двокњижје <i>Композиција филозофије</i> : 1.а. <i>По-етика пада</i> . Легенда, Чачак, 2006. Број страница: 158. 1.б. <i>Генеалозија историје будућности</i> . Легенда, Чачак, 2006. Број страница: 65. <i>По-етика пада</i> је прва књига деконструктивно постављеног двокњижја <i>Композиција филозофије</i> . Обједињује три фазе филозофирања: прва се тиче <i>наивне фазе</i> егзистенције и припреме на <i>усуд</i> који је неминовно и <i>удес</i> субјекта, или <i>улазак у суштину егзистенције</i> , у коначност, у <i>(по)грешност</i> . Друга фаза је процес реализације композиције <i>усуд/удес</i> и откривање другости и другог – као <i>чин побједи над собом</i> и као <i>чин предаје</i> . Овај чин је и чин афирмације љубави, воље и вјере. У прве двије фазе доминира неусклађеност између религиозности, умјетности и филозофије. Трећа фаза допире до <i>тока</i> , до <i>односа</i> , дакле бића које тражи (су)гласје	

религиозне свијести, природног свијета, умјетности и филозофије. Овако се филозофирањем не ствара систем, *не инсистира се на досљедности мишљења него на по-грешности*, те се тим путем де(кон)структивно омогућава ток само-разумијевања и интерпретирања. Зато је *По-етика пада*, већ првом књигом, *последње дјело и почетак недовршеног тока дјеловања*. Књига је конципирана кроз три носећа поглавља 1. *Мишљење пјевања Аполонско помрачење*, 2. *Ничеово егзистенцијално питање*, 3. *Епилог*, те два поетичка дијела *Аполонско помрачење* и *Хистерсион: еротика смртности*, који, у цјелини, чине композицију у пет чинова. Први чин, композицијом мишљења и пјевања преиспитује сам појам филозофије унутар естетског искуства филозофирања. Иницијално се покушава отклонити антагонизам између филозофије и пјесништва, а онда и супротстављеност ноетичког и естетског у филозофирању. Полазна интерпретација, мотивисана диониским амбијентом Ничеова филозофирања, прати проблем *уласка у филозофију* не свдећи проблем филозофирања само на историјско питање мишљења. Кључно је отворити се у самом питању филозофије за историју бића искушавану као херменеутичку, увијек недовршену, историју Бивствовања. Покренуто питање измиче аполонској конституцији мишљења као *увиђања* и отвара питање односа између воље и љубави управо контрастирајући Платонову еотику и хришћанску трансформацију *philia* у *agape*. Метафизика, према томе, није овдје интерпретирана као индиферентна спрема живота, него се у диференцији открива и показује као – воља за животом! Зато ће се и *Аполонским помрачењем* свака објава краја (метафизике), уствари, помаљати као чежња за новим почетком. У томе се распону рачва и однос модерне и постмодерне. *Епилог*: цјелина се овдје фрагментарно деконструира, заинтересована за смјештеност тубивствовања у цјелини свијета коју чини и свакодневно и недогађајно, из при-палости завичајности егзистенције, консеквентно се исцртавају основне координате по-етике пада: *О знању, О језику, О поезији, О филозофији и метафизици, О политици, националном и историји, О миту и историји, О филозофији и слободи, О удесу, истини и добру*. *Епилог* демонстрира и да је ово исходиште стални пут повратка самопреиспитивању основа по-етике пада, а не климакс линеарног и једнозначног конструисања метафизичких принципа. Прозни *Интермецо* који чине *Усјеђење* и *Сусретање* депозиционирају филозофију у метафизичку поему *Хистерсион: еротика смртности* која у строгој форми, унутар саме по-етике пада, пропјевава мишљење у веселој науци умјетности филозофирања. Депозиционизација филозофије је тако разабрана у композицији полифоног сугласја религиозне свијести, природног свијета, умјетности и филозофије, а *По-етика пада* се, удесом дјела у недовршено дјеловање, разабире као историја будућности или историја недовршеног стварања у којој другачији свијет, увијек (и) изнова, тек треба да се деси.

Генеалогичка историја будућности је постамент или деконструктивни пост-предговор *По-етике пада*. Чини га првој књизи коресподентна тријада: *По-етика пада као удес метафизике у херменеутику Бивствовања*, *По-етика пада као ест/етика* и *Путоказ филозофије тока или знак по-крај пута*. *По-етика пада као удес метафизике у херменеутику Бивствовања* читава поријекло прве књиге двокњижја утемељујући је тако у историчности вјечно обнављајућег Питања. Поријекло се *По-етике пада* изводи из пет основних корака референтно конституисаних кроз фундаменталне одреднице Хајдегерове онтологије инетпретиране у контексту херменеутике Бивствовања. Дакле, ових је пет корака издвојено на путу профилисања по-етике пада као херменеутике Бивствовања: 1. Анаксимандров појам *apeiron* и Хераклитово учење о сталном кретању, 2. превазилажење картезијанског субјект/објект дуализма и де(кон)струкција “слике свијета”, 3. Кантова критика чистог ума као демонстрација фундаменталне аналитике људског бића као коначног и питање времена као хоризонта децентрализације и онтологизације егзистенције, 4. Хегел и онто-тео-лошко устројство метафизике, улазак бога у филозофију и сагледавање могућности композиционог разумијевања филозофије, 5. Хусерлова деколонизација свијета, феноменолошка редукација и херменеутичко превазилажње редуktivизма. У овим се координатама отвара питање метафизике као питање човјекова начина бивствовања који себе (п)остварује као карактер епохе. *Генеалогичка историја будућности* тако комплетира четири основне карактеристике по-етике пада: 1. деструкција субјекта постављеног као *критеријум ствари* и стварности. Ова деструкција је иманентно и рехабилитација ствари и стварности каква *јесте*, отварање за друго, а

тима је иста и афирмација свијета самога. 2. Препознавање човјекова *бивствовања* ту као отворености *ка* и *у* свијету. Отвореност је разумијевана као капацитет егзистенције да афицира и буде афицирана свијетом. Човјек је, слједствено, разумијеван као про-изводећа силница *постајања*, долажења Бивствовања. У једној инстанци ово значи и афирмацију живота. 3. Позив на поетички начин мишљења којим филозофија, човјек, умјетност и живот бивају уједињени. 4. Реафирмација истине, и иманентно језика, као онога што је *ствар* (по)етике. Стварност филозофије се отвара у контексту истинољубивости, а не грађења истине... *По-етика пада као ест/етика* чини другу кореспонденцију првој књизи на начин композиционог разумијевања Хајдегерове интерпретације *Извора умјетничког дјела*. Само-откривање филозофије у умјетности је, консеквентно, деструкција естетике као *филозофске дисциплине* која узима умјетност и њено дјело као свој предмет. Умјетност се стога може јавити и јавља у (об)лику *умјетничког*: као умјетност филозофирања. Естетика, дакле, не успијева “изаћи из Питања”, онако како ни филозофија не успијева изаћи из умјетности – омогућавајући у њој оно умјетничко, свједочећи оно естетско. *Тајна* умјетности је херменеутички (ис)ход филозофирања, а дјело умјетности начин *њена* очувавања управо онолико колико не напушта своју филозофичност. На овоме се исходишту разабире *Путоказ филозофије тока* као завршни осврт на основна одређења *По-етике пада*. Тако и тиме, без правца, али оријентисани, по Вукашиновићу, искорачујемо у историју будућности као историју недовршеног стварања. *По-етика пада* као херменеутика Бивствовања је, како ово двокњижје показује, синтеза интуитивне опсервације, артистичке имагинације, интерпретације и потраге за смислом Бивствовања.

2. *Бивствовање, херменеутика, субјект - ка границама онтолошке неутрализације тубивствовања*. Легенда, Чачак, 2010. Број страница: 169.

Књига *Бивствовање, херменеутика, субјект - ка границама онтолошке неутрализације тубивствовања* представља допринос домаћој филозофској литератури која третира питање статуса односа између човјека, пјесништва, умјетности и филозофирања, у овоме случају реиницирајући већ потиснути проблем субјекта у оквиру онтолошког истраживања могућности разумијевања и интерпретирања људског начина бивствовања. Књигу чине два поглавља: 1. Херменеутика Бивствовања *via* Хајдегер, 2. (Не)савремени (дис)курс херменеутике Бивствовања. Прво поглавље је оформљено кроз *девет тематских јединица* које деконструктивно воде истраживање ка откривању неиндиферентног статуса тубивствовања у оквиру Хајдегерове фундаменталне онтологије интерпретиране као херменеутика Бивствовања: 1. Удес метафизике и херменеутика Бивствовања, 2. Херменеутика Бивствовања и тубивствовање или зашто смисао? 3. Херменеутика Бивствовања, традиционална метафизика и тубивствовање или како се сјетити заборав? 4. Брига и тубивствовање или шта се то нас тиче? 5. Вријеме, коначност, Бивствовање или како живјети са сјећањем? 6. Херменеутика, дескрипција, поетичко мишљење или како преживјети истину? 7. Тубивствовање, разумијевање и свијет или како о(п)стајати без рјешења? 8. Херменеутика тубивствовања, историчност и смрт или о завичајности егзистенције 9. Херменеутика Бивствовања, случај субјекта и превазилажење хуманизма или зашто себи нисмо довољни? Битно је истаћи да се овдје у књизи Желимира Вукашиновића ради о покушају да се Хајдегерова фундаментална онтологија тумачи као херменеутика Бивствовања и тиме, у контексту ауторове детаљне нивелације онтолошке диференције, опозове свођење егзистенцијалне аналитике тубивствовања на егологију. Из те основе се стварају услови за препознавање другачијег субјективитета који је несводив на картезијански или кантовски модел. Полазни, уводни корак на том путу је *Удес метафизике и херменеутика Бивствовања* којим Вукашиновић резимира своју позицију из претходно објављеног двокњижја (*Композиција филозофије: По-етика пада и Генеалогичка историја будућности*), а потом уводно читава услове самоизбављења метафизике преко херменеутике, те преко поезије као суштине свих умјетности. У том се читавању отварају теме кроз које се обликује прво поглавље у цјелини: о односу између херменеутике Бивствовања и традиционалне метафизике, те метафизике, херменеутике и тубивствовања. Фундаментална онтологија као херменеутика, у том смислу подвлачи Вукашиновић, преко језика припрема

мишљење за долазак Бивствовања и тиме обнавља примарни позив савременог филозофског истраживања које под ударом техничке ригорозности губи искуство радујућег чуђења и отворености. Друго поглавље заокружује испитивање граница онтолошке неутрализације тубивствовања, а води афирмацији приповједачке структуре субјекта и његова херменеутичког откривања кроз однос између филозофирања, умјетности и живота. Поглавље под насловом *(Не)савремени (дис)курс херменеутике Бивствовања* демонстрира филозофску усмјереност аутора ка питању субјекта као битном питању епохе. Приповједачки се субјект дискурзивно, непрестано и недовршено, конституише, а то значи да се - пратећи Вукашиновићево интенционално (по онтолошко-неутрално и по научно-објективизовано) "некоректно" читање херменеутике Бивствовања преко Рикерове, Левинасове и Деридине интерпретације Хајдегера - драма субјекта смјешта у дескриптивни и метафорички потенцијал језика, чиме се субјект ослобађа од објективизоване стварности и научно-техничког овладавања бивствовањем. Субјект, и стилем као оним људским у дјелу, тако себе признаје и истином (властито) бивствовања, а филозофирање се, што је у овој дијелу књиге посебно истакнуто, проналази на путу читања (и читавања) приповједачке структуре субјекта. Признавање субјекта, истовремено, у вољи за моћ као принципу превредновања доминантних вриједности, физиологија умјетности у никад идиферентној перспективи проживљаваног искуства користи и штете метафизике по живот, интензивирају судбину западне метафизике у драми њена довршења. Завршни одјељак књиге из те основе прилази ситуацији субјекта у добу медијски про-изведеног свијета третирајући питање прозирности умјетности, радикалне инвентивности и тероризма. (Пост)метафизичко доба постаје, у оквиру ове интерпретације, доба метафизичке носталгије за умјетношћу којом се открива да је потиснута суштина метафизике сама воља за животом. Овај би пут, што је основна поставка књиге Желимира Вукашиновића, водио, преко деструкције поларитета *језик* (поезија, књижевност)/*мишљење* (филозофија, теологија), како афирмацији једног другачијег субјекта у филозофском дискурсу. У цјелини књига Желимира Вукашиновића *Бивствовање, херменеутика, субјект - ка границама онтолошке неутрализације тубивствовања*, како истиче рецензент проф. др Мишо Кулић, без сумње представља озбиљно и продубљено познавање питања које проблематизује и истовремено представља допринос нашем филозофском животу.

4. Литерарно стваралаштво кандидата

У контексту разумијевања филозофије као тока филозофирања оформљује се и литерарно стваралаштво кандидата: поетички *триптихон пада* који чине *Лирика предаје*, метафизичка поема *Хистерсион: еротика смртоносности* и *Гравитација душе*. Трилогија се чита у односу на двокњижје *Композиција филозофије*. У периоду од 2005. до 2010., године објављена је књига *Гравитација душе*. Ове књиге пјесама су цјелина у којој се, из позива херменеутике Бивствовања, а интенционално отклањајући платонистичку колизију између филозофије и пјесништва, открива, изван и(ли) прије сваког пројектованог метафизичког фундационизма, *темељ* егзистенције. *Гравитација душе* је и језички, и стилем и формом, непосреднија, директна је консеквенца прва два дијела трилогије. Након удеса конструктивистичког самоодржавања човјека, овом се књигом, наиме, открива заборављени однос између љубави и земље. *Триптихон пада* је, према томе, поетичко, искуство удеса метафизике у херменеутику Бивствовања, а управо је то и његово филозофско исходиште.

5. Образовна дјелатност кандидата

У периоду од 2005. до 2010. године, на Одсјеку за филозофију Филозофског факултета у Источном Сарајеву, доц. др Желимир Вукашиновић је био наставник на предметима Естетика, Филозофија књижевности, Постмодерна филозофија, Филозофија технике, Критичка теорија друштва. Као изборне предмете на Одсјеку за журналистику предаје Антропологију, а Основе филозофије и Етику на Одсјеку за педагогију. Учествовао је у раду вијећа Одсјека на реформи студијских програма, те комисијама за одбране дипломских, магистарских и докторских радова. Показао је одговорност у реализацији наставних програма, посвећеност у раду са студентима, и спремност да

подстиче аутономно мишљење студената. Успјешно је изводио наставу из Естетике на магистарским и Феноменологије, Херменеутике и деконструкције, Естетике и Савремених теорија поезије на докторским студијама на Филолошко-умјетничком факултету Универзитета у Крагујевцу.

6. Стручна дјелатност кандидата

А) Др Желимир Вукашиновић је био члан комисија за оцјену и одбрану сљедећих докторских и магистарских теза:

1. Докторска дисертација: Срђан Дамњановић, *Могућност заснивања фалолошке аксиологике*. Филозофски факултет, Источно Сарајево. 2007.
2. Магистарски рад: Срђан Дамњановић, *Парадокс слободе - историјски амбис нес(а)вести*. Филозофски факултет, Источно Сарајево. 2005.
3. Магистарски рад: Драгослав В. Ђуровић, *Логичко-методолошки аспекти структурализма*. Филозофски факултет, Источно Сарајево. 2006.
4. Магистарски рад: Валентина Чизмар, *Појам живота и превладавање нихилизма у филозофији Фридриха Ничеа*. Филозофски факултет, Источно Сарајево. 2009.

Б) Др Желимир Вукашиновић је рецензирао:

- *Етика: приручник за студенте библиотекарства*, Итака, Филолошки факултет у Београду, 2010., ауторке проф. др Јасне Јанићијевић.
- *Стваралачко компоновање*, Рима галерија, Крагујевац, 2010., аутора проф. др Слободана Лазаревића.

В) Др Желимир Вукашиновић је приредио тематски број часописа *Наслеђе* о Ничеу, а учествовао је са рефератима на осам међународних скупова и три скупа националног значаја, организовао научни скуп посвећен животу и дјелу проф. др Ратка Нешковића на Филолошком факултету у Београду и округли сто (*Пост*)модерна, апокалипса и књижевност на Филолошко-умјетничком факултету у Крагујевцу, држао јавна предавања, учествовао у промоцијама и трибинама, те конципирању пројекта *Cultural Politics of National Identity in Western Balkans and Global Culture* који је одобрила Национална комисија за сарадњу са UNESCO-ом при Министарству иностраних послова Србије

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Др Желимир Вукашиновић као једини пријављени кандидат на конкурс испуњава све услове за избор у звање ванредног професора за наставно-научну област *Естетика*, јер је: а) провео пет година у звању доцента у истој научној области, б) објавио 14 (четрнаест) оригиналних научних радова и један стручни рад; в) објавио двије монографије: 1. двокњижје *Композиција филозофије: По-етика пада и Генеалозија историје будућности* и 2. *Бивствовање, херменеутика, субјект*, г) учествовао је са рефератима на међународним и националним скуповима, д) успјешно изводио наставу из Естетике, Постмодерне филозофије, Филозофије књижевности и Критичке теорије друштва на матичном факултету у Источном Сарајеву, те Феноменологије, Херменеутике и деконструкције, Естетике и Савремених теорија поезије на докторским студијама на Филолошко-умјетничком факултету у Крагујевцу, њ) био члан једне комисије за одбрану докторске дисертације и члан три комисије за одбрану магистарских радова на Филозофском факултету у Источном Сарајеву, успјешно менторисао израде дипломских радова, е) био рецензент за двије публикације. Све то показује да др Желимир Вукашиновић испуњава законске и научно-стручне услове за избор у звање ванредног професора. На основу наведеног са задовољством предлажемо Наставно-научном вијећу Филозофског факултета на Палама, као и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву да **др Желимира Вукашиновића изабере у звање ванредног професора** за ужу научну област *Естетика* на Одсјеку за филозофију.

Чланови Комисије:

1. _____

Др Иван Коларић, редовни професор *Савремене филозофије и Етике* на
Филозофском факултету у Источном Сарајеву (предсједник)

2. _____

Др Мишо Кулић, редовни професор *Онтологије* на Филозофском факултету у
Источном Сарајеву (члан)

3. _____

Др Саво Лаушевић, редовни професор *Савремене филозофије и Естетике* на
Филозофском факултету у Никшићу (члан)